

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ НА ТП ДЛС ТЕРВЕЛ ПРЕЗ 2021 г.

I. КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТОПАНСТВОТО.

ТП “Държавно ловно стопанство Тервел” е получило името си от град Тервел, около който са разположени горските масиви и комплекси. Седалището на стопанството се намира в гр. Тервел. На север то граничи с ТП “Държавно горско стопанство Силистра”, на североизток - с ТП “Държавно горско стопанство Генерал Тошево”, на изток - с ТП “Държавно горско стопанство Добрич”, на юг и югозапад - с ТП “Държавно горско стопанство Суворово” и ТП “Държавно ловно стопанство Паламара” и на запад с ТП “Държавно ловно стопанство Дулово”.

ТП “Държавно ловно стопанство Тервел” се намира във област Добрич и обхваща изцяло територията на община гр.Тервел, в която се намират землищата на следните кметства: град Тервел и селата Ангеларий, Безмер, Брестница, Божан, Балик, Бонево, Войниково, Градница, Гуслар, Главанци, Жегларци, Зърнево, Кладенци, Кочмар, Каблешково, Коларци, Мали извор, Нова Камена, Орляк, Оногур, Попгруево, Полковник Савово, Професор Златарски, Сърнец и Честименско.

В горско-административно отношение ТП “Държавно ловно стопанство Тервел” се числи към СИДП – гр. Шумен, и в териториалния обхват на Регионална дирекция по горите гр. Варна.

II. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ.

Във връзка с извършения процес на възстановяване на собствеността в горските територии според предоставените Карти на възстановената собственост (КВС) на землищата попадащи в територията на община Тервел, на чиято площ е разположено ТП “ДЛС Тервел”, е извършена диференциация по видове собственост. Горските територии са диференцирани по видове собственост и видове територии съгласно Закона за горите както следва:

Таблица 1. Данни за разпределенито площта на ГТ в община Тервел

вид собственост	Общо				в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии	
	обща площ ха	%	в т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна	13190,1	86,6	12225,1	85,7	12987,7	99,9	202,4	12,0
Общинска	189,0	1,0	189,0	1,3	-	-	189,0	8,5
Частна на физ. лица	110,3	0,7	110,0	0,8	17,0	0,1	93,3	4,2
Частна на юридически лица	18,4	0,1	17,3	0,1	1,1	-	17,3	0,7
Врем. стоп. от общината	1727,7	11,6	1727,7	12,1	-	-	1724,6	77,5
Всичко	15235,5	100,0	14269,1	100,0	13005,8	100,0	2226,6	100,0

II.1. ГВКС - ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

В България за ГВКС се смятат всички защитени територии, както следва:

1. Земи и гори от горския фонд (ЗГГФ) в резервати, поддържани резервати, национални паркове, защитени местности, природни забележителности, обявени по ЗЗТ;
2. ЗГГФ в природни паркове попадащи в зони предназначени за опазване на биологичното разнообразие определени с плановете за управление или паркоустройствените проекти по реда на Закона за горите (ЗГ);
3. ЗГГФ в природни паркове които нямат устройствени документи;
4. ЗГГФ попадащи в защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Специални горски територии по Закона за защитените територии

Защитени местности

1. Защитена местност „Суха река“, обявена със заповед № РД-538/12.07.2007 г. на МОСВ, бр.68/2007 на ДВ. Промяна на режима на дейностите със Заповед № РД-459/13.06.2014, бр.53/2014 на ДВ – отдели и подотдели: .....– с обща площ 290,4 ха от която залесена 237,7 ха и 52,7 ха незалесена.

Вековни дървета „Летен дъб“ - 2 бр. в подотдели ....., обявени със Заповед № 1037/16.05.961 г; на ГУГ при МС.

Специални горски територии по Закона за биологичното разнообразие

Защитени зони (ЗЗ) по ЗБР, включени в Натура 2000

По Директива 92/42 ЕСЕ за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете

**1. Защитена зона за местообитанията BG0000106 ”Хърсовска река” Обявена съгласно Решение №611 от 16.10.2007 г., бр. 85/2007 на Държавен вестник 2-2-106-611-2007.
отдели и подотдели: ..... – с обща площ 7117,5 ха, от която залесена 6511,7 ха и незалесена 605,8 ха.**

2. Защитена зона за местообитанията BG0000107 "Суха река" обявена съгласно Решение №122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник 2-2-107-122-2007.

отдели и подотдели: ..... – с обща площ **1485,4 ха**, от която залесена 1389,9 ха и незалесена 95,5 ха.

По Директива 74/409 ЕЕС за опазване на птиците

1. Защитена зона за птиците BG0002039 "Хърсовска река" - обявена е със Заповед No.РД-767 от 28.10.2008 г., бр. 102/2008 на Държавен вестник 2-1-2039-767-2008. Промяна в режима на дейностите със Заповед No.РД-74 от 28.01.2013 г., бр. 10/2013 на Държавен вестник.

отдели и подотдели: ..... – с обща площ **4032,9 ха**, от която залесена 3880,7 ха и незалесена 152,2 ха.

2. Защитена зона за птиците BG0002048 "Суха река" - обявена е със Заповед No.РД-853 от 15.11.2007 г., бр. 100/2007 на Държавен вестник 2-1-2048-853-2007. Промяна в режима на дейностите със Заповед No.РД-84 от 28.01.2013 г., бр. 10/2013 на Държавен вестник.

отдели и подотдели: ..... – с обща площ **1404,2 ха**, от която залесена 1309,9 ха и незалесена 94,3 ха.

Специални горски територии с висока конзервационна стойност

1. Гори във фаза на старост – Определени със Заповед №РД 49-421/02.11.2016 год., и изменена със Заповед №РД 49-493/13.12.2016 на министъра на МЗХ –

отдели и подотдели: ..... - с обща залесена площ **637,2 ха**.

II. 2. ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ ЕНДЕМЕЧНИ ВИДОВЕ

В тази конзервационна стойност попадат както гори - находища на застрашени и изчезващи видове, така и гори с естествени характеристики, представляващи потенциално такова местообитание. Това се налага поради рядкостта на видовете, както и заради нуждата от опазване на местообитания от критично значение за тези и други видове. Видовете са посочени в Приложение 1 към Националното ръководство. Приложението е разработено въз основа на Червения списък на ШСК (1997) с използвани категории "критично застрашен" и "уязвим", Червената книга на НРБ, том I и II, Атлас на ендемичните растения в България. При теренните проучвания на територията на ДЛС Тервел бяха открити находища на видове, включени в Приложение 1. Дадени са конкретни за всеки вид указания за стопанисване и мониторинг.

Таблица 2. Данни за застрашени, изчезващи ендемични растителни видове на територията на ТП ДЛС Тервел

Застрашени, изчезващи и ендемични растителни видове		Местонахождение на застрашени, изчезващи и ендемични видове
Наименование		Отдел, подотдел
Червен /красив/ божур	<i>Paeonia peregrina</i>	.....
Многоцветна момкова сълза	<i>Polygonatum multiflorum</i>	На територията на ТП ДЛС Тервел видът се среща често.
Горицвет	<i>Adonis vernalis</i>	..... ;

Таблица 3. Данни за застрашени, изчезващи ендемични животински видове на територията на ТП ДЛС Тервел

Застрашени, изчезващи и ендемични животински видове Наименование		Местонахождение на застрашени, изчезващи и ендемични видове Отдел, подотдел
Горски бекас	<i>Scolopax rusticola</i>	На територията на ДЛС Тервел не е регистриран през гнездовия период, а само по време на миграция
Малък креслив орел	<i>Aquila pomarina</i>	На територията на ДЛС Тервел не е регистриран през гнездовия период, а само по време на миграция в ЗЗ „Суха река“ в землището на с. Балик, с. Брестница, с. Коларци, с. Оногур и в ЗЗ „Хърсовска река“ в землището на с. Ангеларий, с. Безмер, с. Главанци.
Орел змияр	<i>Circaetus gallicus</i>	На територията на ДЛС Тервел не е регистриран през гнездовия период, а само по време на миграция в ЗЗ „Суха река“ в землището на с. Балик, с. Брестница, с. Коларци, с. Оногур и в ЗЗ „Хърсовска река“ в землището на с. Ангеларий, с. Безмер, с. Главанци, с. Гуслар, с. Каблешково, с. Професор Златарски, с. Сърнец, с. Честименско.
Малък орел	<i>Hireateus pennatus</i>	На територията на ДЛС Тервел не е регистриран през гнездовия период, а само по време на миграция в ЗЗ „Суха река“ в землището на с. Балик, с. Брестница, с. Коларци, с. Оногур и в ЗЗ „Хърсовска река“ в землището на с. Ангеларий, с. Безмер, с. Главанци.
Бухал	<i>Bubo bubo</i>	Среща се рядко и единично на територията на ДЛС Тервел по суходолието на Хърсовска река в ЗЗ „Хърсовска река“.
Горска ушата сова	<i>Asio otus</i>	Среща се рядко на територията на ДЛС Тервел в отделите .....
Козодой	<i>Caprimulgus ruficollis</i>	На територията на ДЛС Тервел не е регистриран през гнездовия период
Черна каня	<i>Milvus migrans</i>	На територията на ДЛС Тервел не е регистриран през гнездовия период

Таблица 4. Данни за други животински видове с природозащитно значение обект на лов на територията на ТП ДЛС Тервел

Благороден елен	<i>Cervus elapus</i>	Обитава всички горски комплекси, като предпочита по изредените широколистни и смесени гори с повече тревна растителност и подраст. Свадбовица на благороден елен са в отдели: ..... в ДР Каблешково и всички отдели в БИРП «Кьостата».
Елен лопатар	<i>Dama dama</i>	Обитава местообитанията свързани с равнино -хълмисти гори и горските комплекси до обработваемите площи. Свадбовица на елен лопатара са във всички отдели в БИРП «Кьостата».
Сърна	<i>Capreolus capreolus</i>	Вид със запас под нормалния за стопанството. Обитава местообитанията свързани с равнино -хълмисти гори и горските комплекси до обработваемите площи, пасища и необработваеми селскостопански площи.
Дива свиня	<i>Sus scrofa</i>	Среща се по-рядко в горите на стопанството, поради загубите от АЧС.
Муфлон	<i>Ovis musimon</i>	Обитава местообитанията свързани с равнино-хълмисти гори и горските комплекси до обработваемите площи, пасища и необработваеми селскостопански площи. Свадбовица на муфлона са във всички отдели в БИРП «Кьостата».

III. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДЛС ТЕРВЕЛ ПРЕЗ 2021 Г.

1. Възобновяване на горите

- Изразходваните средства за ЛКМ са отчетени в 1 ГС за 2021 г. по дейности в горските територии.
- През 2021 г. има извършено почистване и почвоподготовка на площ от 215 дка, в подотдели: 19 „б“ – 101 дка, 20 „з“ – 31 дка, 114 „д“ – 19 дка, 114 „и“ – 26 дка, 111 „р“ – 10 дка, 146 „б“ – 20 дка.
- През 2021 г. има извършено залесяване с церови фиданки на площ от 140 дка, в подотдели: 19 „б“ – 101 дка и 20 „з“ – 31 дка
- Разходите за почистване и почвоподготовка, отчетени в отчет 1-ГС за 2021 г. са в размер на ....., а тези за залесяване - ..... лв.
- Попълване на горски култури - 18 дка и са изразходвани - ..... лв.
- Отгледаните култури са общо 277 дка на обща стойност ..... лв.

2. Стопанисване на горите.

- През 2021 г. е извършено ПЕВ-изсичане на подлес на площ от 170 дка и са изразходвани – ..... лв.
- Извършени са отгледни сечи без материален добив на обща площ от 130 дка и са изразходвани – ..... лв.
- За периода са маркирани общо 27901 пл.куб.м. ст.маса дървесина в подотдели предвидени по ЛФ 2022 г. на стойност - ..... лв.

3. Защита на горските територии

• Защита от пожари

През 2021 г. ТП разработи, защити и реализира план за защитата на ГТ от пожари. По всички населени места беше оповестено началото на противопожарния сезон и опасността от възникването на горски пожари. Писмено са уведомиха ловно сдружение, пътни служби, ползватели на дървесина и недървесни горски продукти и други лица работещи в близост до ГТ- земеделски стопани, арендатори и др. за задълженията им относно защитата на ГТ от пожари.

На всички служители на ТП е направен инструктаж и са запознати с инструктажа по пожароопасния сезон.

На фона на усложнената пожарна обстановка в страната и множеството регистрирани пожари в ГТ на територията на Република България, в територията на ТП „ДЛС Тервел“ няма регистриран горски пожар.

Изпълнението на мероприятията по защита на горските територии от пожари е добро. Изградени са две специализирана група по една в ГСУ от служители на ТП „ДГС Тервел“ за гасене на горски пожари.

ТП поддържа и периодично дооборудва съгласно нормативната уредба 2 броя противопожарни депа.

През 2021 г. са поддържани 5000 л.м. минерализовани ивици, за което са изразходвани – ..... лв.

• Охрана

Резултати от извършената работа по охрана на горите:

През 2021 година на територията на ТП „ДЛС Тервел“ са констатирани нарушения по Закона за горите като са съставени 12 бр. КП и 58 АУАН, за незаконна

сеч, товарени транспортиране, съхранение на дървесина без документи доказващи законния и произход и за незаконна паша в ГТ.

По ЗЛОД са констатирани 3 нарушения, като са съставени 3 бр.АУАН,
Съставените АУАН за нарушения по ЗГ и по ЗЛОД са от лицензирани лесовъди.

Задържани вещи и предмети от нарушения:

- Дърва за огрев – 13,7 пр. м.куб. с разписки за отговорно пазене
- 5 бр. бензиномоторни верижни триона
- 4 бр. каруци
- 2 бр.амуниции
- 3 бр. МПС

Във връзка с подобряването на охраната на горите, дивеча и рибата, освен обичайния начин на работа е въведен график за дежурства. Графика е месечен или за определен период от време с денонощно дежурство. По същество това са мобилни групи от трима служители за извършване на охрана, подпомагане на служителите на горскоохранителни участъци, отзоваване и реагиране на сигнали и участие в съвместни проверки. Ежеседмично резултатите от дежурствата се отчитат с доклад от служителите, който съдържа данни по справка -образец по чл. 21 от НКОГТ.

В края на всяко шестмесечие по заповед на директора на ТП се извършва ревизия на охранителните участъци, съставят се протоколи за резултатите от ревизиите, които с рапорт от началниците на участък ГС се представят на директора за реализация.

IV. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ДОБИТАТА ДЪРВЕСИНА И НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ ПРЕЗ 2021 ГОД..

1. Добив на дървесина.

Таблица 5. Добитата и реализирана дървесина от ДГТ през 2021 г. по видове сечи и категории дървесина е както следва:

Вид на сечта	2021 г.															
	Средно годишно ползване по ГСП в м ³								Добито през 2021 г. в м ³							
	Ст. маса	Леж. маса	Едра	Средна	Дребна	Всичко стр. д.	Дърва	Вършина	Ст. маса	Леж. маса	Едра	Средна	Дребна	Всичко стр. д.	Дърва	Вършина
1. Възобновителни сечи общо	24896	22123	615	5276	1049	6940	14812	371	28885	25542	261	3671	2182	6114	19427	
в т.ч. във високостъблени гори	216	185		22	22	44	136	5								
2. Отгледни сечи	3005	2551	129	661	119	909	1596	46	3125	2755	4	249	141	394	2361	
3. Технически сечи	1013	876		102	101	203	650	23	35	32					32	
4. Санитарни сечи									410	361			14	14	347	
5. Други сечи																
ВСИЧКО СЕЧИ	28914	25550	744	6039	1269	8052	17058	440	32455	28690	265	3920	2338	6523	22167	

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията

и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба.

От ДГТ добитата дървесина е 28690 м³ лежаща маса от различни сортименти: трупи за бичене, мертеци, технологична дървесина, дърва за огрев.

2. Недървесни горски продукти.

Особено внимание при ползване на недървесните горски продукти от ДГТ се обръща на цвят липа и листа липа. ТП "ДЛС Тервел има разработена процедура по отдаване на масиви за събирането им.

През 2021 год. са издадени разрешителни за събиране на следните недървесни горски продукти:

Таблица 6. Добити недървесни горски продукти от ДГТ на ТП „ДЛС Тервел” през 2021 г.

Вид на недървесните горски продукти	Мярка	Количество
Цвят липа	кг	16000
Листа липа	кг	1000
Коприва –листа	кг	35000
Цвят глог	кг	19000
Цвят бъз	кг	5500
Плод глог	кг	2000
Дяволска уста	кг	500
Цвят слез	кг	500
Мащерка	кг	6000
Кора от мъждряк	кг	1000

Разрешената площ за паша по ГСП-2019 г. е 6138,2 ха, като по Годишен план за 2021 г. е 340,7 ха. Издадени са за 2021 г. 1 бр. разрешителни за паша в ГТ на селскостопански животни (20 бр. ЕРД)

V. ЛОВНОСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И ОРГАНИЗИРАН ЛОВЕН ТУРИЗЪМ

Основна дейност на „ТП ДЛС Тервел” е ловностопанската и е насочена основно към подобряване на условията за развитиена дивечовите запаси в БИСД „Кьостата” и Държавните ловностопански райони на стопанството. Ловностопанските дейности са насочени основно за поддържане на дивечовите ниви, водопоищата, ловните просеки, калищата, ремонта и поддръжката на ловностопанските съоръжения, ограда на БИСД „Кьостата”, карантинни огради, фазанария, хранилки, чакала за наблюдение и лов.

За ловен сезон 2021 г. на цялата територия на стопанството са предвидени за ползване следните видове дивеч: бл.елен, лопатар, сърна, дива свиня, муфлон, заек, фазан, яребица, чакал, лисица и др. Ползването е отчетено в информационната система – system iag.

VI. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

През 2019 г. кметствата и всички заинтересовани страни бяха запознати с Доклада за горите с висока конзервационна стойност на ТП "ДЛС Тервел" и с принципите на горска сертификация, с които стопанството ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии собственост на ТП „ДЛС Тервел“ се осъществява по отговорен начин, съчетаващ екологичните, икономическите и социални ползи от горите.

Взаимоотношенията с местното население се осъществяват чрез кметствата на населените места. Местното население закупува дърва за огрев от склад на база установен ценоразпис, след представен от кмета на населеното място списък или подадено индивидуално заявление.

ТП „ДЛС Тервел“ прави всичко възможно местното население да няма проблем с ползването на дърва за огрев.

ТП "ДЛС Тервел" поддържа постоянна връзка с органите на МВР - РУ и РС ПБЗН. Служителите на РУ „Полиция“ Тервел винаги са оказвали съдействие при охрана на горите и съответно служителите на ТП "ДЛС Тервел" винаги са се отзовавали на сигнали в РУ на тел.112.

Друга заинтересована страна е РИОСВ Варна, с които ТП "ДЛС Тервел" поддържа постоянна връзка. Взаимоотношенията ни са относно одобрение на план-извлечения с промяна вида на сечта и други лесовъдски мероприятия в защитени зони и защитени територии, а също и събирането на лечебни растения.

VII. СФЕРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ.

1. ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ТП "ДЛС Тервел". Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

2. ЧАСТНИ И ДРУГИ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДДРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВОЛАДЕЛЦИ

Общата площ на недържавните гори на територията на община Тервел заедно със временно стопанисваните гори от нея по чл. 19 са:

Таблица 9. Данни за разпределеното площта на недържавните горски територии в община Тервел

Форми на собственост	Площ на горите в хектари
Общински горски територии	189.0
Временно общински горски територии	1727.7
Горски територии на частни физически лица	110.3
Горски територии на юридически лица и др.	18.4

Процесът на възстановяване на горите на територията на ТП "ДЛС Тервел" като цяло се счита за приключил.

Неизяснен е въпроса със стопанисването на горите временно общинска собственост, които заемат значителна площ - 1727.7 ха и, в които в момента не се извършва никаква стопанска дейност, а по-голяма част от тях представляват акациевы култури, които са силно престарели.

Подкрепата от страна на ТП "ДЛС Тервел" за недържавните собственици на гори е главно в посока издаването на различни документи, като таксационни описания, препис извлечения и др.

На този етап липсват съществени проблеми по линията на взаимодействие с недържавни собственици със служителите на ТП "ДЛС Тервел" и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще.

Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи, в които без знанието на собствениците се осъществява:

- преминаване на транспортни средства на фирми в дърводобива през недържавни територии;
- използване на инфраструктура (пр. общински пътища).

За избягване на подобни конфликтни ситуации, ТП "ДЛС Тервел" следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване чрез подписване на споразумения, като се гарантират необходимите компенсации за ползването.

3. ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2021 г. е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП ДЛС „Тервел”.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ТП "ДЛС Тервел" с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената.

4. ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ТП "ДЛС Тервел" се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи.

При анализа на тези сфера на дейност на ТП "ДЛС Тервел" не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско и ловно стопанство.

5. ДОСТЪП ДО НЕДЪРВЕСТИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Събиране на недървесни горски продукти

Горскостопанският план на ТП "ДЛС Тервел" не предвижда промишлен добив на гъби, билки и др. недървесни горски продукти.

Към момента не са констатирани проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно с изключение на защитените видове.

Паша

От страничните ползвания на гората важно място заема пашата. Планът за паша се одобрява със заповед на кмета на Община Тервел по райони и площи.

Реално през последните години намалява броя на издадените позволителни за паша в ДГТ. Като цяло отглеждането на домашни животни от местното население не е силно зависимо от използването на наличните ресурси свързани с пашата в горските територии.

6. ЛОВ

Ловът е традиционно занимание за района, като териториите са обособени в 10 ловни дружинки обединени в СЛР „ЛРД Тервел”, които обхващат земеделски и горски територии.

На територията са регистрирани около 530 ловци. Всички те са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др.

Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на ТП "ДЛС Тервел" и местните ловци оценяват взаимодействието си със служителите в положителна насока.

7. ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ТП "ДЛС Тервел" се осъществява в две направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения.

Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др.

Задължение на служителите на ТП "ДЛС "Тервел" е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР, РДГ Варна и СИДП ДП Шумен за съдействие за тяхното разкриване.

По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Забелязва се обаче, че в отделни населени места с преобладаващо ромско население случаите на незаконна сеч са по-често явление. За целта ежесечно се изготвя график за дежурства с участие на всички служители по горите и дежурни коли.

8. ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ТП "ДЛС Тервел”, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите.

Ежегодно се разработва Оперативен план за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от РС „ПБЗН" - гр. Тервел Осъществява се наблюдение на горските територии и има сформирана специализирани групи за бързо реагиране при пожар.

Главните проблеми при защитата на ГТ от пожари са в небрежното палене на стърнища и сухи треви в близост до ГТ.

Основните направления, които се акцентират при защитата на ГТ от пожари са превантивните действия сред всички работещи в ГТ и местното население, периодични съобщения по средствата за масова информация за заостряне на вниманието на обществеността за задълженията на всеки за предотвратяването възникването на пожар в ГТ и изпълнението на всички противопожарни мероприятия заложи в плана за защитата на ГТ от пожари.

9. СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ СВЪРЗАНИ С ГОРАТА

На територията на ТП "ДГС Тервел" се намират защитените зони - „Суха река” и „Хърсовска река” и природната забележителност – скално образувание „Сандък пещера” обект на туризъм, отдих, културни мероприятия и опазване на защитени местообитания и редки и застрашени видове.

В доклада за ГВКС са описани всички местообитания и редки и застрашени видове на територията на стопанството.

Доклада е публикуван на интернет страницата на стопанството с възможност за допълнителни предложения за обекти/територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

10. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Макар и не структуроопределящ отрасъл за Община Тервел, горският сектор създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ТП "ДЛС Тервел" от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения за разгледани диференцирано.

ТП "ДЛС Тервел" осигурява директна заетост на 49 щатни служители и между 10-15 работници ангажирани в лесокултурната и ловностопанска дейности.

Имиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловен до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене и др. Служителите на стопанството до голяма степен се чувстват "защитени от държавата", за което способства и подписаният Колективен трудов договор. Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план.

Горските стражари и ловните надзиратели преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда. Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ТП "ДЛС Тервел" няма случай на трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

11. ПРИНОС НА ТП „ДЛС ТЕРВЕЛ” КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ТП "ДЛС Тервел" и местната общност.

Социална отговорност на стопанството са предоставяне дърва за огрев, коледни елхи, фиданки за залесяване, спонсорирани са различни събития.

В изключително позитивна светлина могат да бъдат изтъкнати действията на колектива на ТП „ДЛС Тервел”, като участие в инициативата „Да почистим България за един ден”, както и други мероприятия организирани на територията на Община Тервел.

12. КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ТП „ДЛС ТЕРВЕЛ” И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ТП "ДЛС Тервел" е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите - РИОСВ, РДГ, РУ Полиция , РС "ПБЗН", „ЛРД Тервел" и местните кметове.

Всички заповеди, доклади, процедури и анализи, свързани със сертификацията и дейността на стопанството се публикуват на информационната страница на стопанството. Има свободен достъп на необходимата информация.

Организирант се съвещания и срещи с фирми изпълнители, лицензирани лесоветди и други заинтересовани страни.

VIII. ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОДУКТИВНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ГОРСКОТО СТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления- екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП „ДЛС Тервел”, насочено към всички заинтересовани страни.

**ИНЖ.ГЕОРГИ БОТЕВ /П/ по чл.59 от ЗЗЛД
ДИРЕКТОР НА ТП „ДЛС ТЕРВЕЛ“**

*Изготвил: /П/ по чл.59 от ЗЗЛД
Инж.Тодор Тодоров
Заместник директор
при ТП „ ДЛС Тервел"*

